

Çocukların SÖZ HAKKI

Andrew Solomon, 'Armut Dibine Düşmeyince'de anne ve babaların gözünden farklı çocuklara odaklanıp yaşanmışlıkların peşinden gidiyor

Kaan EGEMEN

Ebeveyn adayları, çocuklarının doğumu yaklaştıkça evlatlarının kendilerine benzemesini diler; bunu açıktan olmasa bile gizliden gizliye yapar. Doğumdan sonra ise kendi çizdikleri sınırdan taşmamalarını üstü örtük biçimde ister.

Herakleitos'un bu duruma karşı bir lafı var: "Anne baba sözünden çıkmayan yanıma yaklaşmasın." Bu, konunun bir tarafı.

Diğeri ise çoğunlukla 'öteki' diye görülen farklı çocuklar. Andrew Solomon, 'Armut Dibine Düşmeyince'de işte bu ikinci gruba bakıyor; anne ve babaların gözünden o farklı çocuklara odaklanıp yaşanmışlıkların peşinden gidiyor.

Kimlik sahibi farklı çocuklar

Peki, biz buradaki 'farklı' kelimesinden ne anlamalıyız? Dile pelesenk olan fakat tanımlamaya kalkışınca epey zorlandığımız 'normal'in dışını belki de... Bunu, sadece fiziksel özelliklerle sınırlamamak lazım. Çünkü konunun bir de hayatla karşılaşma ya da deneyim tarafı var. Solomon, bu iki koldan ilerlerken kimlik, fiziksel özellikler ve anne-baba üçgeninde gidip geliyor. Farklı çocuklara sahip ebeveynlerin neler hissettiğini de o çocukların kendisini toplumda nereye koyduğuna da yoğunlaşıyor.

Yazarın [kitap](#) boyunca sıraladığı farklı çocuklardan bazıları şu

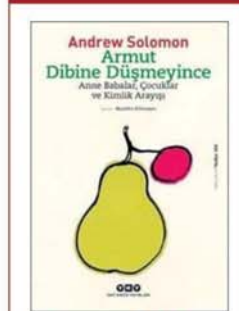
başlıklar altında toplanmış: "Cüceler", "Şizofrenler", "Otistikler", Down Semdromlular", "Sağlırlar", "Trans-Cinsiyetliler", "Harika Çocuklar" vb. Solomon, kendi 'farklılığını'; geyliğini sürekli vurgularken aslında konuya bu çocukların tarafından bakabildiği

mesajını gönderiyor. Öte yandan bir baba olarak bu ailelerin karşılaştığı güçlüklerden (tedavi, çocukların topluma uyumsuzluğu ve evlatları nedeniyle toplumdan dışlanmaları...) de bahsediyor. Tabii bir de bu çocukları 'normalleştirme' eğiliminden: "İnsanları düzeltme isteği, durumları konusunda kötümserliği ve düzeltme yöntemi

konusundaki iyimserliği yansıtır." Oysa Solomon, asıl düzeltilmesi gerekenin, çocukların 'aşırı' diye nitelenen davranışlarının, bedenlerinin ya da ayrıksılığının değil

sosyal önyargılar olduğunun altını çiziyor. Farklı çocuklara sahip ebeveynlerin deneyimlerini uzun uzun aktarmasının önemli bir nedeni de bu zaten. Solomon, kitabıyla hem farklı çocukların hem de ebeveynlerin kimlik sahibi ve birey olduğunu anlatmaya çalışıyor. Çocuklar ve ebeveynleri arasındaki makas açılmış, beklenmedik şeyler yaşanmış olsa da kimlik ve kişilik gerçeğinin, asla ve kimse tarafından değiştirilemeyeceğini, çocukların büyük bir çaba

[sergilediği](#) ve anne-babaların da aynı oranda sorumluluk üstlendiğini ısrarla söylüyor.

Armut Dibine Düşmeyince

Andrew Solomon
Çeviri: Nurettin Elhüseyni
Yapı Kredi Yayınları
848 sayfa

BİR CÜMLE

İnsanları düzeltme isteği, durumları konusunda kötümserliği ve düzeltme yöntemi konusunda iyimserliği yansıtır.